

Krajský úřad Ústeckého kraje

Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor životního prostředí a zemědělství

Datum: 9. 4. 2015
JID: 51024/2015/KUUK
Číslo jednací: 581/ZPZ/2015/ZD-784

Rozhodnutí v řízení o povolení výjimky ze zákazů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších změn a doplňků

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny příslušný dle ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), rozhodl podle § 56 odst. 1 zákona o žádosti podnikající fyzické osoby **Ing. Petra Novotného**, místo podnikání **Václavské náměstí 5/1, 400 04 Trmice, IČ 42420822** (dále „žadatel“), doručené dne 20. 1. 2015, o povolení výjimky ze zákazů dle § 50 odst. 2 zákona u níže uvedených zvláště chráněných druhů živočichů při provádění stavby „**Multifunkční zábavní centrum s hotelem a restaurací**“ v k.ú. Knínice u Libouchce na pozemkové parcele č. 1259/27 (rozsah stavebního záboru je zobrazen ve výkresové části dokumentace pro územní rozhodnutí, zpracované Ing. Petrem Novotným, která je přílohou tohoto rozhodnutí) tak, že

nepovoluje

výjimky ze zákazů škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů druhů **střevlík zlatitý** (*Carabus auratus*), **zmije obecná** (*Vipera berus*), **ještěrka obecná** (*Lacerta agilis*), **slepýš křehký** (*Anguis fragilis*), **chřástal polní** (*Crex crex*), **ťuhýk obecný** (*Lanius colurio*), **bramborníček hnědý** (*Saxicola rubetra*), **prskavec větší** (*Brachinus crepitans*) pro činnosti spojené s prováděním stavby „Multifunkční zábavní centrum s hotelem a restaurací“ v k.ú. Knínice u Libouchce na pozemkové parcele č. 1259/27.

Účastníci řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu:

Ing. Petr Novotný, Václavské náměstí 5/1, 400 04 Trmice, IČ 42420822

ODŮVODNĚNÍ

I.

Žadatel podal dne 20. 1. 2015 ke Krajskému úřadu Ústeckého kraje (dále „krajský úřad“), žádost o povolení výjimky dle § 56 odst. 1 zákona ze zákazů u zvláště chráněných živočichů – kriticky ohrožených druhů střevlík zlatitý (*Carabus auratus*) a zmije obecná (*Vipera berus*), silně ohrožených druhů ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*) a chřástal polní (*Crex crex*), ohrožených druhů bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*), ťuhýk obecný (*Lanius collurio*) a prskavec větší (*Brachinus crepitans*); ještěrka obecná, chřástal polní, bramborníček hnědý a ťuhýk obecný patří zároveň mezi druhy v zájmu Evropských společenství (§3 odst. 1 písm. p) zákona). Žadatel požádal o povolení výjimky ze zákazu zasahovat do přirozeného vývoje uvedených živočichů konkrétně jejich rušením, zraňováním, usmrcováním nebo poškozováním jimi užívaných sídel, a to při činnostech

spojených s prováděním stavby „Multifunkční zábavní centrum s hotelem a restaurací“, umístěné na p. p. č. 1259/27 v k.ú. Knínice u Libouchce. Přílohou žádosti byla projektová dokumentace pro územní rozhodnutí zhotovená žadatelem v roce 2014, zpráva z biologického průzkumu dotčeného území a biologického hodnocení záměru, provedeného společností JUROS s.r.o. v září 2014, závěr zjišťovacího řízení vedeného k předmětnému záměru pod zn. ULK896 a přehledná situace řešeného území.

Záměrem žadatele je výstavba zábavního centra zahrnujícího hotel a restauraci s kasinem (hernou) a parkoviště pro osobní automobily; celková výměra zastavěných a zpevněných ploch včetně komunikací činí dle projektové dokumentace cca 0,9 ha. Záměr je umístěn v nezastavěné části k.ú. Knínice u Libouchce při sjezdu dálnice D8 u obce Žďárek, na pozemku druhu trvalý travní porost.

II.

Záměr byl podroben zjišťovacímu řízení dle § 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, které bylo ukončeno závěrem z 18. 11. 2014. Podkladem zjišťovacího řízení byla rovněž shora uvedená zpráva o výsledcích biologického průzkumu a biologického hodnocení záměru. Podle této zprávy je vegetace dotčeného území tvořena travním porostem s větším podílem ruderálních druhů či polních plevelů, který není aktuálně nijak obhospodařován a v minulosti byl využíván zřejmě jako extenzivní pastvina či louka. Stavba má být umístěna na mírně svažitém pozemku převážně jihovýchodní expozice, v sousedství okružní křižovatky v prostoru křížení silnice I/13 s dálnicí D8 u obce Žďárek.

Průzkum, provedený v období 04 – 08/2014, byl zaměřen na cévnaté rostliny, obratlovce, střevlíkovité brouky a mravence; entomologický materiál byl získán individuálním sběrem a odchycem do zemních paství instalovaných na čtyřech místech v období 1. 4. – 18. 6. 2014. Průzkum potvrdil riziko negativního ovlivnění následujících druhů živočichů:

- střevlík zlatý (*Carabus auratus*) - celkem bylo odchyceno ve všech instalovaných zemních pastech ve třech termínech 51 exemplářů druhu; podle množství zachycených exemplářů se jednalo v rámci průzkumu o vůbec nejčastěji odchycený druh brouka a množství odchycených jedinců indikuje silnou prosperující populaci na celé ploše záměru; pro tento nelétavý druh, vyhledávající především nezastíněná stanoviště na extenzivně obhospodařované zemědělské půdě, je záměr spojen s plošnou likvidací biotopu stavebním zábořem;
- ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a slepýš křehký (*Anguis fragilis*) - výskyt byl zaznamenán na celé ploše záměru, převážně však v okrajových partiích, s populační hustotou odpovídající poměrům v širším okolí, jedná se o regionálně hojně druhy a míra jejich ovlivnění se proto považuje za relativně nízkou, jako zmírňující opatření je navrhován záchranný transfer bezprostředně ohrožených jedinců; ještěrka obecná je druhem v zájmu Evropských společenství;
- zmije obecná (*Vipera berus*) – byla zastihena ojedinele v sousedství dotčeného území u železniční trati, nicméně autor považuje dotčenou plochu za prostředí vhodné pro její trvalý výskyt, takže negativní vliv záměru nevylučuje, nicméně významné ovlivnění druhu nepředpokládá;
- bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*) – druh byl sledován při přeletech, hnízdění v zájmové ploše považuje autor průzkumu za pravděpodobné, druh je regionálně relativně hojný; je v zájmu Evropských společenství;

- chřástal polní (*Crex crex*) a ťuhýk obecný (*Lanius colurio*) – bez uvedení bližších údajů, oba druhy považuje autor za hnízdící a zájmové území za dílčí součást jejich širšího potravního i reprodukčního biotopu, jehož zábor však nebude pro jejich setrvání v dané oblasti určující; oba druhy jsou v zájmu Evropských společenství;
- prskavec větš (*Brachinus crepitans*) – do zemní pasti byl zachycen jeden exemplář, druh je v širším okolí relativně hojným druhem.

Z výsledků průzkumu vyplývá, že i když se stupeň ovlivnění jednotlivých druhů liší podle jejich bionomie a stanovištních nároků, jakož i podle charakteru jejich rozšíření v širším okolí, jejich výskyt většinou nelze považovat za specifický výhradně pro zájmové území; s výjimkou střevlíka zlatitého se nevyznačuje mimořádnou populační hustotou či specifickou vazbou na význačně zastoupená stanoviště, a souvisí tak spíše s relativně běžnou přítomností těchto vesměs regionálně hojných druhů v širším i vzdálenějším okolí (za relativně významný je nicméně možno i v tomto kontextu považovat výskyt zmije obecné a chřástala polního). Ve většině případů tak nelze vyloučit především rušení, usmrcení či zranění jedinců uvedených druhů při výstavbě (byť i toto riziko lze vzhledem k jejich pohyblivosti a plachosti zpravidla považovat za relativně velmi nízké), zatímco především u střevlíka zlatitého k tomu přistupuje likvidace biotopu souvislým stavebním zábořem, a to na ploše o výměře blízké se jednomu hektaru.

Autor biologického hodnocení navrhuje pro další zmírnění případného negativního ovlivnění zmiňovaných druhů sadu obvyklých zmírňujících opatření - konkrétně zajištění odborného biologického dohledu nad prováděním stavby, vyloučení stavebních prací v hnízdním období, zajištění záchranných transferů bezprostředně ohrožených jedinců, instalaci zábran proti průniku zájmových druhů na staveniště, zajištění částečné migrační prostupnosti vhodnými sadovnickými úpravami a údržbou pozemků při užívání stavby.

III.

Dnem podání žádosti bylo zahájeno správní řízení ve věci. Krajský úřad opatřením ze dne 3. 2. 2015 oznámil zahájení správního řízení účastníkům řízení a spolkům. Do řízení se v zákonné lhůtě přihlásil dne 9. 2. 2015 spolek Zdravé Ústí, jehož zástupce dne 17. 2. 2015 nahlédl do spisu, a dále dne 17. 2. 2015 spolek Přátelé přírody – občanská společnost a dne 27. 2. 2015 Spolek Stop tunelům, o. s., jehož zástupce dne 6. 3. 2015 rovněž nahlédl do spisu. Následně zaslaly všechny tři spolky dále uvedená vyjádření.

Žadatel nahlédl do spisu ve dnech 16. 3. 2015 a 30. 3. 2015.

V průběhu správního řízení předložily písemné námítky proti případnému povolení výjimky všechny shora uvedené spolky. S povolením výjimek ze zákazů vesměs vyjádřily nesouhlas, neboť dle jejich názoru v daném případě nelze prokázat převahu veřejného zájmu na realizaci záměru nad veřejným zájmem na ochraně předmětných druhů živočichů a nejsou naplněny ani zákonné předpoklady pro povolení výjimek ze zákazů u druhů v zájmu Evropských společenství. Spolek Zdravé Ústí a spolek Stop tunelům, o. s., zdůraznily dopady záměru na druh střevlík zlatitý, jehož míra ovlivnění je podle nich nepřijatelná.

IV.

Podle § 56 odst. 1 zákona lze výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. U druhů v zájmu Evropských společenství pak ve smyslu § 56 odst. 2 zákona může takový veřejný

zájem spočívat (mimo jiné speciální případy zákonem taxativně uvedené, leč zde vesměs v úvahu nepřicházející) pouze v naléhavých důvodech převažujícího veřejného zájmu včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, a dále ve smyslu § 56 odst. 1 věty druhé zákona lze pro tyto druhy výjimky povolit pouze za předpokladu, že neexistuje jiné uspokojivé řešení záměru a povolovaná činnost neovlivní udržení či dosažení příznivého stavu druhů z hlediska ochrany.

Žadatel pak – ve smyslu své žádosti - spatřuje veřejný zájem na realizaci záměru konkrétně v jeho (blíže nespecifikovaném) přínosu pro podporu zaměstnanosti v dané lokalitě, ve zvýšení ubytovací a stravovací kapacity v blízkosti dálniční sítě a ve zvýšení úrovně zábavy a kultury v oblasti mimo obytnou zástavbu.

Je zřejmé, že podmínka převahy jiného veřejného zájmu má povahu relativní; intenzitu deklarovaného veřejného zájmu na realizaci povolovaného záměru je tudíž nutno vážit proti intenzitě a hloubce účinku, kterým povolovaný záměr kříží veřejný zájem na ochraně konkrétních druhů, tj. mimo jiné i proti míře a rozsahu možného negativního ovlivnění těchto druhů. Z toho vyplývá, že může být shledána převaha veřejného zájmu na realizaci konkrétního záměru nad veřejným zájmem na ochraně druhu, který je záměrem dotčen pouze v malé míře, ale naopak nemusí být shledána převaha veřejného zájmu na realizaci téhož záměru nad veřejným zájmem na ochraně druhu jiného, který je záměrem dotčen v míře větší.

Jak bylo uvedeno výše, v daném případě se předmětné zvláště chráněné druhy živočichů, mírou svého ohrožení záměrem liší. Zatímco u většiny předmětných druhů lze připustit, že nebudou záměrem dotčeny na populační úrovni, totéž už nemusí platit u druhu střevlík zlatitý (*Carabus auratus*). Tento druh, vázaný výskytem na extenzivně obhospodařovanou zemědělskou půdu, by byl dotčen trvalou ztrátou biotopu, a to minimálně v rozsahu přímého stavebního záboru. Při průzkumu byl zvolenou odchytovou metodou potvrzen jeho hojný výskyt na celé ploše zájmového území. Dosavadní výsledky jeho systematického monitoringu v severozápadních Čechách přitom naznačují, že pro tento nelétavý druh brouka je zásadním ohrožením právě fragmentace a plošná redukce biotopu stavebním zábořem. Tato úplná ztráta biotopu, spojená nezbytně vždy i s usmrcením části dospělců i vývojových stádií, vede nutně (v závislosti na svém rozsahu) k početnímu propadu dotčené místní populace druhu a v širším rámci též k omezení jeho genetické komunikace v rámci přirozené metapopulační výměny. Při realizaci daného záměru by přitom taková ztráta biotopu dosahovala výměry téměř jednoho hektaru, a její negativní vliv na fitness druhu v kumulaci s dopady dosud realizovaných či připravovaných stavebních záborů při západním okraji jeho severočeské arely proto nelze vyloučit.

To však neumožňuje obhájit převahu veřejného zájmu na realizaci záměru nad veřejným zájmem na ochraně tohoto druhu. Pro české státní území je po celé poválečné období charakteristická nepřetržitá restrikce oblasti jeho výskytu, která se zde nachází při východním okraji jeho subatlantského areálu; obdobné trendy lze pozorovat i v okolních zemích. V důsledku tohoto dlouhodobého vývoje je přetrvávající výskyt střevlíka zlatitého v České republice aktuálně omezen prakticky již pouze na severozápadní Čechy v částech okresů Ústí nad Labem a Děčín, při pokračujícím ústupu v periferních oblastech. Za příčiny tohoto vývoje je považováno především upuštění od tradičních forem obhospodařování zemědělských pozemků, jejich soustavné zalesňování, zástavba a odvodňování, a rovněž intenzifikace silniční dopravy a chemizace zemědělství. Této situaci plně odpovídá i zařazení druhu mezi druhy kriticky ohrožené ve smyslu vyhlášky č. 395/1992 Sb. Z tohoto pohledu považuje krajský úřad v zásadě za nepřijatelné, aby právě do této oblasti - svou existencí poslední na českém státním území a svým významem pro druh zcela zásadní - byly systematicky umísťovány stavební investice ryze komerčního charakteru, spojené zároveň

s velkoplošným stavebním zábořem zemědělské půdy, která je prokazatelně významným biotopem druhu. K záměrům s možným kumulativním účinkem zde přitom patří především dosud realizované stavby dopravní infrastruktury související s dálnicí D8 či aktuálně prováděné či projednávané stavby průmyslových zón a velkých logistických center v prostoru Přestanov – Chabařovice a Knínice – Žďárek. Připravovaný či již realizovaný stavební zábor zemědělské půdy, která je zde biotopem druhu, dosahuje za posledních deset let jen v této úzce vymezené oblasti posledního zbytkového výskytu střevlíka zlatitého v České republice souhrnné výměry mnoha desítek hektarů; v měřítku Ústeckého kraje pak nemá rychlost a rozsah tohoto stavebního záboru obdoby.

V.

Krajský úřad však musel zároveň konstatovat, že ani u zbývajících druhů - a to bez ohledu na podstatně nižší stupeň jejich ovlivnění záměrem - nelze mít za dostatečně prokázanou převahu veřejného zájmu na výstavbě kasina s ubytovacím zázemím nad veřejným zájmem vyjádřeným jejich zákonnou ochranou. Zajisté lze souhlasit, že kasino s hotelem bude zdrojem jistého počtu pracovních míst, nicméně jen tato skutečnost nemůže sama o sobě ospravedlnit povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů, nemělo-li by tím zároveň dojít - v kontextu dosavadní správní praxe - k porušení zásady předvídatelnosti správního rozhodování zakotvené v § 2 odst. 4 správního řádu. I když krajský úřad ve své dosavadní praxi v konkrétních předchozích případech zpravidla alespoň částečně přisvědčoval argumentům žadatelů ve prospěch sociálně ekonomických přínosů jejich záměrů a připouštěl tak alespoň částečnou a dílčí převahu veřejného zájmu na jejich realizaci, až dosud se vždy jednalo o záměry, které byly způsobilé vyvolat z hlediska předpokládaného sociálně ekonomického přínosu i možných multiplikačních efektů větší očekávání, než jaké může vyvolat kasino s ubytovacím zázemím. Vzhledem k tomu se pak v daném případě jeví bezpředmětným i další posuzování eventuálního naplnění výše zmíněných speciálních zákonných předpokladů, kterými je povolení výjimek ze zákazů podmiňováno u druhů v zájmu Evropských společenství.

Krajský úřad tak dospěl při hodnocení věci k závěru, že v daném případě nebyla prokázána převaha veřejného zájmu na realizaci záměru „Multifunkční zábavní centrum s hotelem a restaurací“ nad zájmem na ochraně zvláště chráněných druhů živočichů střevlík zlatitý, prskavec větší, zmije obecná, řuhák obecný, chrástal polní, bramborníček hnědý, ještěrka obecná a slepýš křehký a v případě těchto druhů tak nebyla splněna zákonná podmínka pro povolení výjimek ze zákazů ve smyslu § 56 odst. 1 zákona. Z tohoto důvodů krajský úřad rozhodl žádost o povolení výjimek zamítnout a požadované výjimky nepovolit.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podat podle § 81 správního řádu odvolání, ve kterém se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním u Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Za počátek lhůty se považuje den následující po dni oznámení rozhodnutí.

„otisk úředního razítka“

RNDr. Tomáš Burian
vedoucí oddělení životního prostředí

Příloha:

č.1- výkresová část dokumentace Multifunkční zábavní centrum s hotelem a restaurací pro územní rozhodnutí, zpracovaná Ing. Petrem Novotným, 11/2014

Rozdělovník:**Účastníkům řízení (do vlastních rukou) :**

Ing. Petr Novotný, Václavské náměstí 5/1, 400 04 Trmice, doručovací adresa provozovny
Herbenova 16, 400 01 Ústí nad Labem

Obec Libouchec (DS)

OS Zdravé Ústí, Ostrčilova 9, 400 01 Ústí nad Labem

Stop tunelů, o.s (DS)

Přátelé přírody – Občanská společnost (DS)